

**Түркістан облысының адами әлеуетті дамыту басқармасының Сауран ауданының адами
 әлеуетті дамыту бөлімінің «Қаражон» шағын жинақталған жалпы орта мектебі»
 коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
 ЖАРҒЫСЫ**

1. Жалпы ережелер

1. Осы жарғы Қазақстан Республикасының Конституациясына, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне, Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Занына және басқада заң актілеріне сәйкес дайындалған.

2. Түркістан облысының адами әлеуетті дамыту басқармасының Сауран ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің «Қаражон» шағын жинақталған жалпы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – мекеме) коммерциялық емес үйім болып табылады.

3. Мекеменің толық атауы: Түркістан облысының адами әлеуетті дамыту басқармасының Сауран ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімінің «Қаражон» шағын жинақталған жалпы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі.

4. Мекеменің орналасқан жері: Қазақстан Республикасы, Түркістан облысы, Сауран ауданы, Майдантал ауыл округі, Каражон ауылы, Төрткөл көшесі №17 үй.

5. Мекеменің құрылтайшысы — Түркістан облысының әкімдігі.

6. Мекеменің уәкілетті органы: Түркістан облысының адами әлеуетті дамыту басқармасының Сауран ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімі.

7. Мекеме аудандық Әділет басқармасынан мемлекеттік тіркеуден өткеннен бастап занды тұлға құқығына ие болады.

8. Мекеме занды тұлға болып табылады, өзіндік мүлкі, дербес балансы, есеп айрысу (оның ішінде валюталық) шоты және банктерде басқа да шоттары, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы белгіленген, атауы қазак тілінде жазылған мөрі мен мөр табаны бар.

9. Мекеме өзінің міндеттемелері бойынша өз билігінде тұрған ақшамен жауапты. Ақшасы жеткіліксіз болған жағдайда оның міндеттемелері бойынша жергілікті атқарушы орган жауапты. Келісім шарттар бойынша міндеттемелері үшін мекеменің жауапкершілігі, мемлекеттік мекемені ұстауға арналған зандарға сәйкес бекітілген смета көлемінде болады.

10. Мекеме өз қызметінде Қазақстан Республикасында қолданылып жүрген Зандарын, Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Занын, КР Үкіметінің нормативтік актілерін және осы жарғыны басшылыққа алады.

11. Мекеме – білім алушылар контингенті шағын, сынып-жинақтары біріктірілген және оқу сабактарын үйімдастырудың өзіндік нысаны бар бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын, сондай-ақ оқушылар мен тәрбиеленушілерге қосымша білім берудің оқу бағдарламаларын іске асыратын оқу орны болып табылады.

12. Мекеме құрылтайшының келісімімен мекеменің білім беру бағдарламаларын орындау үшін занды тұлға құқықтары жоқ бөлімдер (филиалдар, өкілдіктер) құра алады. Мекеме басқа занды тұлға құра алмайды, сондай-ақ оның құрылтайшысы (қатысушысы) бола алмайды.

13. Мекемеге жарғыда бекітілген өз қызметінің нысанасы мен мақсаттарына сай келмейтін қызметті жүзеге асыруға, сондай-ақ мәмілелер жасауға тыйым салынады.

14. Мекеме басшысының мекемемен жарғылық емес қызметтің жүзеге асыруға бағытталған әрекеті енбек міндеттерін бұзу болып табылып, жауапкершілікке ажеледі.

15. Мекеменің қызмет мерзімі шектелмеген.

2. Мекеменің міндеті мен қызметі

16. Мекеменің басты міндеті - Ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, ім мен практика жетістіктері негізінде жеке адамды қалыптастыруға, дамытуға көсіптік шындауға бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау.

17. Мекеменің басым міндеттері мыналар болып табылады:

1) ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика істіктері негізінде жеке адамды қалыптастыруға, дамытуға және көсіптік шындауға ытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау;

2) жеке адамның шығармашылық, рухани және күш-куат мүмкіндіктерін дамыту, амгершілік пен салауатты өмір салтының берік негіздерін қалыптастыру, даралықты дамыту үшін жағдай жасау арқылы ой-өрісін байыту;

3) азаматтық пен патриотизмге, өз Отаны - Қазақстан Республикасына үйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздер мен мемлекеттік тілді құрметтеуге, халық әестүрлерін қастерлеуге, Конституцияға қайши және қоғамға жат кез келген көріністерге төзбеуге тәрбиелеу;

4) белсенді азаматтық ұстанымы бар жеке адамды тәрбиелеу, республиканың қоғамдық-саяси, экономикалық және мәдени өміріне қатысу қажеттігін, жеке адамның өз құқықтары мен міндеттеріне саналы көзқарасын қалыптастыру;

5) отандық және әлемдік мәдениеттің жетістіктеріне баулу; қазақ халқы мен республиканың басқа да халықтарының тарихын, әдет-ғұрпы мен дәстүрлерін зерделеу; мемлекеттік тілді, орыс, шетел тілдерін менгерту;

6) педагог қызметкерлердің әлеуметтік мәртебесін арттыруды қамтамасыз ету;

7) білім беру үйымдарының еріктілігін, дербестігін көнегейту, білім беру ісін басқаруды демократияландыру;

8) қоғам мен экономиканың қажеттеріне жауап беретін білім беру сапасын бағалаудың ұлттық жүйесінің жұмыс істеуі;

9) оқытудың жаңа технологияларын, оның ішінде көсіптік білім беру бағдарламаларының қоғам мен еңбек нарығының өзгеріп отыратын қажеттеріне тез бейімделуіне ықпал ететін кредиттік, қашықтан оқыту, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды енгізу және тиімді пайдалану;

10) жалпы оқытудың, жұмыс орны бойынша оқытудың және еңбек нарығының қажеттері арасындағы озара байланысты қамтамасыз ететін және әркімге өзінің білім мен біліктілікке негізделген жеке әлеуетін қоғамда барынша пайдалануға көмектесетін оқыту жүйесін өмір бойы дамыту;

11) білімнің, ғылымның және өндірістің интеграциясы;

12) білім алушылардың көсіптік ұмтылысын қамтамасыз ету;

13) жұмыс берушілермен және басқа да әлеуметтік әріптермен белсенді өзара іс-қимыл арқылы техникалық және көсіптік білім берудің озық карқынмен дамытылуын қамтамасыз ету;

14) ерекше білім берілуіне қажеттіліктері бар адамдардың (балалардың) білім алуы үшін білім алушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, арнайы жағдайлар жасау болып табылады.

18. Мекеменің құзіретіне мынандай міндеттер жатады:

жарғының жобасын әзірлеу;

ішкі тәртіп ережелерін әзірлеу және бекіту;

оку жоспарлары мен бағдарламаларын, оку процесінің күнтізбелік кестелерін әзірлесу және бекіту;

Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңында және тиісті үлгідегі білім беру үйымдары туралы Үлгі ережеде өзгеше көзделмесе, білім алушылар контингентін білім беру қызметін жүргізу құқығына берілген лицензияға сәйкес қалыптастыру;

оку-тәрбие процесін әдістемелік қамтамасыз етуді үйіндіастыру және жетілдіру; білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, аралық және корыттынды аттестаттау жүргізу;

мекеменің басқару құрылымын, штат кестесін бекіту, қызмет міндеттерін болу;

өздерінің қаржы қаражаты шегінде және республикалық нормативтік құқықтық тілермен белгіленген шектеулерді ескере отырып, мекемедегі қызметкерлердің алақысы мен лауазымдық айлықақысының ставкаларын белгілеу;

Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен мекеме қызметкерлерінің ауазымдық айлық ақыларына үстеме ақы мен қосымша ақы, оларға сыйлық берудің тәртібі мен өлшерін белгілеу;

мекемені нормативтік талаптарға сәйкес материалдық-техникалық жағынан қамтамасыз ту, жарактау мен жабдықтау;

Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен жарғылық қызметті құзеге асыру үшін қосымша қаржылық және материалдық қаражат көздерін тарту;

қоғамдық тамақтандыру үйымдары бөлімшелерінің және медициналық үйымдардың жұмыс істеуіне қажетті жағдайлар жасау, олардың жұмыстарына білім алушылар мен қызметкерлердің денсаулықтарын қорғау және нығайту мақсатында бақылау жасау;

білім алушылардың жекелеген санаттарына Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген қосымша женілдіктер мен материалдық қамтамасыз ету түрлерінің уақытылы беріліп отыруын қамтамасыз ету;

білім алушылардың күтімі мен тұру жағдайларының белгіленген нормалардан төмен болмауын қамтамасыз ету;

оқытушылық (педагогикалық) үйымдар мен бірлестіктердің қызметіне жәрдемдесу;

құрылтайшылар мен мұдделі адамдарға қаржылық және материалдық ресурстардың түсін мен жұмсалуы туралы есеп беру;

Қазақстан Республикасының заңдарында тыйым салынбаған және мекеменің жарғысында көзделген өзге дс қызметті жүзеге асыру.

3. Білім беру процесінің мақсаты, іске асырылатын білім беру бағдарламаларының тізбесі

19. Білім беру процесінің мақсаты мыналар болып табылады:

қоғам мүшелерінің адамгершілік, интеллектуалдық, мәдени және дене дамуының жоғары деңгейіне қол жеткізу үшін тоқтаусыз тәрбиелеу мен оқыту процесі;

Мекеменің жалпы білім беретін оқу бағдарламалары жеке адамның жалпы мәдениетін қалыптастырудың, жеке адамды қоғамдағы өмірге бейімдеудің міндеттерін шешуге, кәсіпті, мамандықты саналы түрде тандау мен меңгеру үшін негіз жасауға бағытталған.

20. Білім беру мекемесі жалпы білім беру бағдарламасын іске асырады.

мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту;

бастауыш білім беру;

негізгі орта білім беру;

жалпы орта білім беру;

қосымша білім беру кіреді.

Мекеме тіршілік ету, оқу және тәрбиелеу үшін қажетті жағдайларды қамтамасыз ету, мемлекеттік көмек пен қолдауға мұқтаж балалардың жалпы орта білім алудың білім беру бағдарламаларын игеру үшін жағдайлар жасайды.

Мекеме жазғы мерзімде өз базасында лагерлер мен демалыс базаларын, лагерлерді, сондай-ақ балалардың тұрғылықты жерлерінде балалардың тұрақты немесе ауыспалы топтарымен әртүрлі бірлестіктер күра алады.

4. Мекемеге қабылдау тәртібі

21. Мектептегі білім беру процесінің субъектілері оқушылар, педагогикалық қызметкерлер, оқушылардың ата-аналары немесе өзге де заңды өкілдері болып табылады.

22. Азаматтарды мекемеге оқуға қабылдаудың жалпы тәртібі мен ережелерін білім беру саласындағы Қазақстан Республикасының орталық атқарушы органды белгілейді.

Үйымдардың үлгілері мен түрлөрі бойынша сынныптардың (топтардың) толыктарының білім беру саласындағы Қазақстан Республикасының орталық атқарушы органды айқындауды.

Ата-аналардың немесе өзге де заңды өкілдердің мұдделерін ескере отырып, жергілікті білім беруді басқару органдарының келісімі бойынша Мекеменің орнын толтыра оқыту

сыныптары ашылуы мүмкін (орнын толтыра оқыту - бұл жалпы білім беру бағдарламаларын игеруде қындыққа ұшырайтын балаларға ұйымның жағдайына бейімделмеудің алдын алуға мүмкіндік беретін оларды тәрбиелеу мен оқыту ерекшеліктеріне барабар жағдай жасау).

Мекеме бекітілген аумақ шегінде мектепке дейінгі жастағы және мектеп жасындағы балаларды дербес (аты-жөні бойынша) есепке алууды жүргізеді.

Мектепалды сыныптарға ағымдағы жылдың 1 қыркүйегіне бес немесе алты жасқа толған балалар, 1-сыныпқа ағымдағы жылдың 1 қыркүйегіне алты немесе жеті жасқа толған балалар қабылданады.

Қабылдау ата-аналарының немесе заңды өкілдерінің жазбаша өтініші, медициналық анықтамасы және туу туралы күеліктің көшірмесі негізінде жүзеге асырылады.

Мемлекеттік қорытынды аттестаттаудан сәтті еткен ұйымдардың негізгі және жоғарғы сатысындағы бітірушілеріне (бұдан әрі - бітірушілеріне) мекеменің мөрімен расталған білімнің тиісті деңгейі туралы мемлекеттік үлгідегі құжат (бұдан әрі - құжат) беріледі.

Жалпы негізгі және жалпы орта білімнің жалпы білім беру бағдарламаларын игеруде ерекше жетістіктерге қол жеткізген бітірушілерге үздік бітіргендігі туралы құжаттар беріледі.

Білім алууды аяқтамаған бітірушілерге нысанын білім беру саласындағы Қазақстан Республикасының орталық атқарушы органы бекітетін белгілентен үлгідегі анықтама беріледі.

Мемлекеттік жалпы білім беретін оқу орындарынан 16 жасқа дейінгі балаларды ерекше жағдайларда білім беруді басқару органдарының шешімі бойынша, заңға қайшы әрекеттер жасағандығы, білім беру ұйымының жарғысын өрескел және бірнеше рет бұзғандығы үшін оқудан шығаруға жол беріледі.

Жетім балаларды және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды оқудан шығару туралы шешім қамқоршы және қорғаншы органдардың келісімімен қабылданады.

Ұйымның персоналын жинақтау тәртібі оның жарғысымен және Қазақстан Республикасының заңнамасымен регламенттеледі.

Ұйымға педагогикалық жұмысқа мамандығы бойынша біліктілік сипаттамасының талаптарына сәйкес келетін және білімі туралы мемлекеттік үлгідегі құжаттармен расталған қажетті кәсіптік-педагогикалық біліктілігі бар тұлғалар қабылданады.

Тиісті кәсіптік білімі жоқ адамдарға ұйымның педагогикалық кеңесінің шешімі бойынша қажетті мамандар болмаған жағдайдаға педагогикалық қызметпен айналысуға құқық беріледі.

Ұйымдағы педагогикалық қызметке соттың үкімі бойынша оған тыйым салынған адамдар жіберілмейді.

Кәсіби педагогикалық қызметпен айналысатын адамдардың біліктілігінің жеткіліксіздігі салдарынан лауазымына сәйкес болмаған жағдайда, сондай-ақ педагогикалық қызметті жағастырумен сыйыспайтын заңға қайшы әрекеттер жасаған жағдайда, олар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес педагогикалық жұмыстан босатылады.

5. Білім беру процесін ұйымдастыру (оның ішінде оқыту және тәрбиелеу тілі (тілдері), білім алушылардың, сабак режимі)

23. Мекеменің оқу-тәрбие қызметі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары негізінде әзірленген оқу жоспарлары мен бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады.

Мекеме мемлекеттік стандартқа сәйкес мемлекеттік тіл ретінде казақ тілін білу мен дамытуды, сондай-ақ орыс тілін және бір шет тілін оқып-үйренуді Қазақстан Республикасының Конституциясына және Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жүзеге асырылуын қамтамасыз етуге тиіс.

Білім беру бағдарламаларын мемлекеттік стандарттардағы міндетті мемлекеттік қорытынды аттестаттаумсн аяқталады.

24. Білім алушылардың оқу жүктемесі, сабак режимі мемлекеттік жалпы міндетті стандарттар, оқу жоспарлары мен денсаулық сақтау және білім беру органдарының ұсыныстары негізінде әзірленген мекеме бекітетін ережелермен айқындалады.

25. Мекеме білім алушыларды аралық аттестаттаудың нысандарын, тәртібін және мерзімділігін таңдауда дербес болады.

26. Мекемеде тәртіп білім алушылардың, педагогтардың адамдық қадір қасиетін өзара құрметтеу негізінде сақталады.

27. Білім алушыларға қатысты күш көрсету, моральдық және психикалық қысым жасау

ГУРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ
АДАМДЫҚ ҚАДІР ҚАСИЕТІН ӨЗАРА
ТЕКСЕРІПДІ

әдістерін қолдауға жол берілмейді.

28. Кәмелетке толмаған балалардың ата-аналары және өзге де занды өкілдеріне білім беру процесінің барысымен және мазмұнымен, сондай-ақ білім алушылардың үлгерім бағаларымен танысу мүмкіндігі қамтамыз етілуі тиіс.

29. Мекемедегі тәрбие бағдарламалары білім беру процесінің құрамдас бөлігі болып табылады және білім алушылардың, тәрбиеленушілердің патриоттық, азаматтық, интернационалдық, жоғары моральдық және имандылық сезімін қалыптастыруға, сондай-ақ жан-жақты қызығушылықтары мен қабілеттерін дамытуға бағытталуға тиіс.

30. Мекемеде нәсілдік, этностық, діни, әлеуметтік ымырасыздық пен айырықшалықты насиҳаттауға, милитаристік және де халықаралық құқық пен ізгіліктің жалпыға танылған принциптеріне қайшы келстін өзге де идеяларды насиҳаттауга тыйым салынады.

31. Әскери шақырылуға дейінгі және шақырылу жасындағы оқушы жастардың негізгі жалпы білім беру базасындағы бастапқы әскери даярлығы - мекемеде Қазақстан Республикасының зандарында белгіленген тәртіппен жүргізіледі.

6. Білімді ағымдағы бақылау, білім алушыларды аралық аттестаттау жүйесі, оларды өткізу үшін нысандары мен тәртібі

32. Мекеменің қызметкерлерінің құқықтары мен міндеттері мекеменің жарғысымен, ішкі тәртіп ережелерімен және қызметтік нұкаулармен айқындалады.

33. Мекемедегі оқу-тәртіп жұмыстарын үйімдастыру, басшылық және бақылау қызметтік нұкаулармен, өндірістік жоспар негізінде жүргізіледі.

34. Мемлекеттік жалпы міндетті стандартты қамтамасыз ету, педагогтардың жұмысын үйімдастыру, басқаруды Педагогикалық Кеңес жүргізеді.

35. Мекемеде оқушыларды аттестациялаудың уақыты мен тәртібі Қазақстан Республикасы Білім Министрлігі белгілейтін тәртіппен жүргізіледі.

7. Ақылы қызмет көрсетудің тізбесі мен тәртібі

36. Мекеме білім берудің мемлекеттік жалпы білім беру стандарттарының талаптарынан тыс ақылы негізде мынадай:

1) қосымша білім беру бағдарламаларын (балалар және жасөспірімдер шығармашылығын, спорт, мәдениет және өнер саласындағы бейімдері мен қызығушылықтарды дамыту, мамандардың біліктілігін арттыру) іске асыру;

2) оқу жоспары мен бағдарламалар бойынша бөлінген оқу уақытынан тыс пәндер (сабактар және сабактардың циклдері) бойынша жекелеген білім алушылармен қосымша сабактар үйімдастыру;

3) пәндер (сабактар және сабактардың циклдері) бойынша білім алушылармен ғылым негіздерін тереңдетіп оқып үйренуді үйімдастыру;

4) әр түрлі іс-шараларды үйімдастыру және өткізу: білім алушылар мен тәрбиеленушілер, педагог қызметкерлер мен ересек жұртшылық арасында спорт жарыстарын, семинарлар, кеңестер, конференциялар, сондай-ақ оқу-әдістемелік әдебиетті әзірлеу мен өткізу;

5) музыка аспаптарын пайдалануға беру және Интернет-байланыстың қосымша қызметтерін ұсыну;

6) жазғы демалысты үйімдастыру, білім алушылар мен тәрбиеленушілердің, білім беру үйімінде өткізілетін түрлі іс-шараларға қатысушылардың тамақтануын қамтамасыз ету;

7) энергия қондырғылары мен қазандықтар беретін жылу энергиясын жіберу;

8) кәсіптік оқытуды үйімдастыру (техникалық және қызмет көрсетуші еңбек мамандарын кайта даярлау және олардың біліктілішін арттыру);

9) оқу-өндірістік шеберханалардың, оқу шаруашылықтарының, оқу-тәжірибе участекелерінің өнімдерін өндіру мен өткізу үшін тауарларды (жұмыстарды, қызметтерді) ұсына алады.

37. Мекеме аумағында (үй-жайында) арнайы тағайындалған ~~жерде мынадай ақпаратты~~ **ГҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ
ОПЕРЕДЕПАРТАМЕНТІ** **ТЕКСЕРІПДІ** орналастырады:

1) осы мемлекеттік білім беру мекемелері көрсететін тауарларды (жұмыстарды, қызметтерді) өткізу жөніндегі ақылы қызмет түрлерінің тізбесі;

2) заңнамада белгіленген тәртіппен бекітілген ұсынылатын тауарларға (жұмыстарға,

кызметтерге) арналған бағалар прейскуранты;

3) ұлгілік шарт нысаны.

38. Ақылы білім беру кызметтері білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарының негізінде әзірленген және Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы орталық атқарушы органды белгілеген тәртіппен мемлекеттік (аудандық, қалалық және облыстық) білім беру органдарымен келісілген оқу жоспарлары (бағдарламалары) бойынша ұсынылады.

Білім алушыларға және (немесе) тәрбиеленушілерге ақылы білім беру кызметтері ата-анасының немесе өзге де заңды өкілдерінің тілегі бойынша жеке кесте бойынша ұсынылады.

39. Ақылы негізде кызмет көрсететін мекеме және білім алушының (тәрбиеленушін), оның ата-анасының немесе өзге де заңды өкілдердің өзара қатынастары шартпен реттеледі. Ақылы негізде тауарлар (жұмыстар және кызметтер) ұсынуға арналған ұлгілік шарттың нысанын білім беру саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

Интернет-байланыстың қосымша кызметтері түбіртек (шот-фактура) төлеу жолымен шарт жасаспай-ақ ұсынылуы мүмкін.

40. Білім алушы шарт жасасу сәтінде бүкіл оқу кезеңі үшін бір мезгілде ақы тәлеген жағдайда тәлем сомасы оқу мерзімі аяқталғанға дейін өзгермейтін болады.

Оқуға тәлемді кезең-кезеңімен тәлеген кезде тәлем сомасы жалақы ұлғайтылған жағдайда және инфляция индексі сскеріле отырып, жылына бір реттен асырылмай ұлғайту жағына өзгерітуі мүмкін.

41. Мекеменің тауарларды (жұмыстарды, кызметтерді) өткізу жөніндегі ақылы кызмет түрлерін көрсеткені үшін қолма-қол ақша алу кассалық кіріс ордерлерінің негізінде міндетті түрде бақылау-кассалық машиналарды қолдана отырып тараптардың қол жеткізген уағдаластықтары негізінде аүргізіледі.

42. 36 тармақта көзделмеген тауарларды (жұмыстарды, кызметтерді) өткізу жөніндегі ақылы кызмет түрлерін көрсетуге рұқсат етілмейді.

Ақылды білім беру кызметтерін көрсетуден түсетін қаражатқа салық салу тәртібі және салықтар мен альмдар бойынша женілдіктер беру Қазақстан Республикасының салық заңнамасымен реттеледі.

Мекеменің тауарларды (жұмыстарды, кызметтерді) өткізу жөніндегі ақылы кызмет түрлерін көрсетуінен түсетін қаражат мемлекеттік білім беру мекемесінің тауарларын (жұмыстарын, кызметтерін) өткізуден түсетін ақша түсімдері мен шығыстарының жоспарлары бойынша жоспарланады және пайдаланылады.

8. Мекеме мен білім алушылардың және (немесе) олардың ата-аналарының және өзге де заңды өкілдерінің қатынастарын регламенттеу мен рәсімдеу

43. Қазақстан Республикасы азаматтарының, шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдардың білім беру үйімін және қабылдау шарттарына сәйкес білім алу нысандарын таңдауға құқығы бар.

Білім алушылар тілек білдірген жағдайда мекеме олармен тараптардың құқықтары мен міндеттері көрсетілген оқу шартын (келісім-шартын) жасасуға міндетті.

44. Білім алатын азаматтар білім алушылар болып табылады

45. Білім алушылардың:

1) мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес сапалы білім алуға;

2) білім беру үйімі кеңесінің шешімі бойынша жалпыға міндетті мемлекеттік білім беру стандарттары шенберінде жеке оқу жоспарлары, қысқартылған білім беру бағдарламалары бойынша оқуға;

3) оқу жоспарларына сәйкес баламалы курстарды таңдауға;

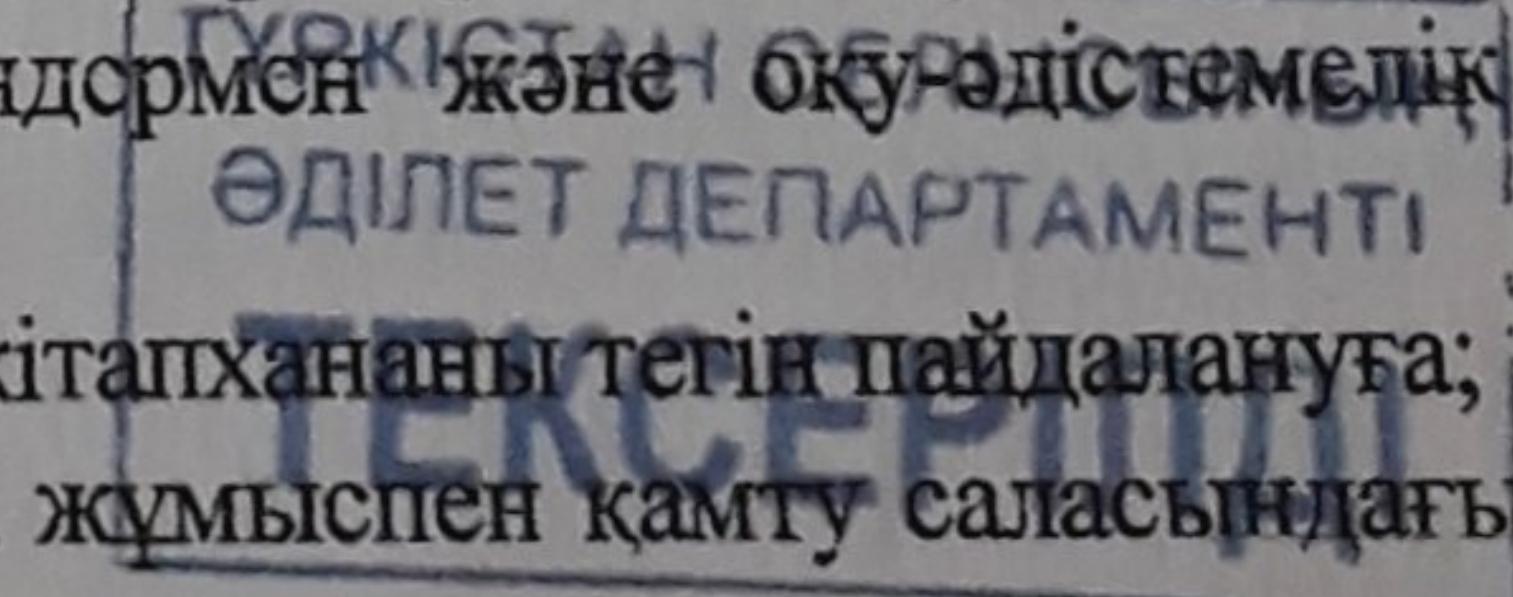
4) өзінің бейімділігі мен қажеттеріне қарай қосымша білім беру кызметтерін, білімдердің негізде алуға;

5) білім беру үйімдарын басқаруға қатысуға;

6) білім беру үйімдарында, оның ішінде мугедектер, мүмкіндіктері шектеулі балалар үшін кешендермен және оқу-әдістемелік құралдармен, оның ішінде мугедектер, мүмкіндіктері шектеулі балалар үшін дайындалған оқулықтармен, оқу-әдістемелік кешендөрмен және оқу-әдістемелік құралдармен қамтамасыз етілуге;

7) спорт, оқу, акт залдарын, компьютерлік сыйнштарын және кітапхананы тегін пайдалануға;

8) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес халықты жұмыспен қамту саласындағы

жағдай туралы ақпарат алуға;

9) өзінің пікірі мен сенімін еркін білдіруге;

10) өзінің адамдық қадір-қасиетінің құрметтелуіне;

11) окудағы, ғылыми және шығармашылық қызметтегі табыстары үшін көтермеленуге және сыйлақы алуға құқығы бар.

46. Мекеменің бітірушілерінің келесі деңгейдегі білім беру мекемесінс тусу кезінде және жұмысқа орналасу кезінде құқықтары тен болады.

Білім алушыларды оку процесінен алаңдатуға жол берілмейді.

47. Білім алушылардың жекелеген санаттарына Қазақстан Республикасының Зандарына сәйкес басқа да женілдіктер беріледі.

48. Білім алушылар мемлекеттік жалпы міндетті білім беру стандарттары көлсінде білімлі, шеберлік пен практикалық дағдыларды менгеруге, ішкі тәртіп ережелерін сактауға, мекеменің жарғысында көзделген басқа да талаптарды орындауға міндетті.

49. Білім алушылар өздерінің денсаулығы үшін қам жеуге, рухани және дene бітімін ездігінен жетілдіруге ұмтылуға міндетті.

50. Білім алушылар міндеттерін бұзғаны үшін оларға мекеменің жарғысында жәнс Қазақстан Республикасының зандарында көзделген тәртіптік ықпал ету шаралары қолданылуы мүмкін.

51. Мекемеде оқу-тәрбие процесі білім алушылардың жағдайын ескере отырып жүзеге асырылады.

Мекемеде білім алушылардың ауруына жол бермеу, денсаулығын нығайту, дene бітімін жетілдіру, салауатты өмір салтын ынталандыру жөніндегі қажетті шаралардың орындалуы қамтамасыз етіледі.

52. Денсаулық сақтау жүйесінің үйімдары білім алушылардың денсаулығына үнемі бакылау жасауды, оларға медициналық қызмет көрсетуді жүзеге асырады. Мекеме медициналық пункттерге орындар береді.

53. Мекеменің педагог қызметкерлері Қазақстан Республикасының зандарында белгіленген тәртіппен жыл сайын тегін медициналық тексеруден өтіп тұруға міндетті.

54. Мекеменің сабак кестесі білім алушылардың тамактану мен белсененді демалысы үшін ұзактығы жеткілікті үзіліс жасалуын көздеуге тиіс.

55. Мекемеде оқудың, тәрбиеленудің, еңбек ету мен демалудың салауатты және қауіпсіз жағдайларын жасау үшін жауапкершілік директорға, ал бақылау жасау - тиісті мемлекеттік органдарға жүктеледі.

56. Кәмелетке толмаған балалардың ата-аналары мен өзге де занды өкілдерінің:

1) баланың тілегін, жеке бейімділігі мен ерекшеліктерін ескере отырып білім беру үйімдің таңдауға;

2) ата-аналар комитеттері арқылы білім беру үйімдарын басқару органдарының жұмысына катысуға;

3) білім беру үйімдарынан өз балаларының үлгеріміне, міnez-құлқына және оқу жағдайларына қатысты ақпарат алуға;

4) өз балаларын оқыту мен тәрбиелеу проблемалары жөнінде психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялардан консультациялық көмек алуға;

5) балаларының шарттық негізде қосымша қызмет көрсіндер алудың құқығы бар.

57. Ата-аналар мен өзге де занды өкілдер:

1) балаларға өмірі мен окуы үшін салауатты және қауіпсіз жағдайлар жасауға, олардың ой-өрісі мен дene күшін дамытуды, имандылық тұрғысынан қалыптасуын қамтамасыз етуге;

2) балаларды одан әрі жалпы білім беретін мектепке беруді айқындаі отырып, мектеп алды даярлығын қамтамасыз етуге;

3) білім беру үйімдің жарғысында айқындалған қағидаларды орындауға;

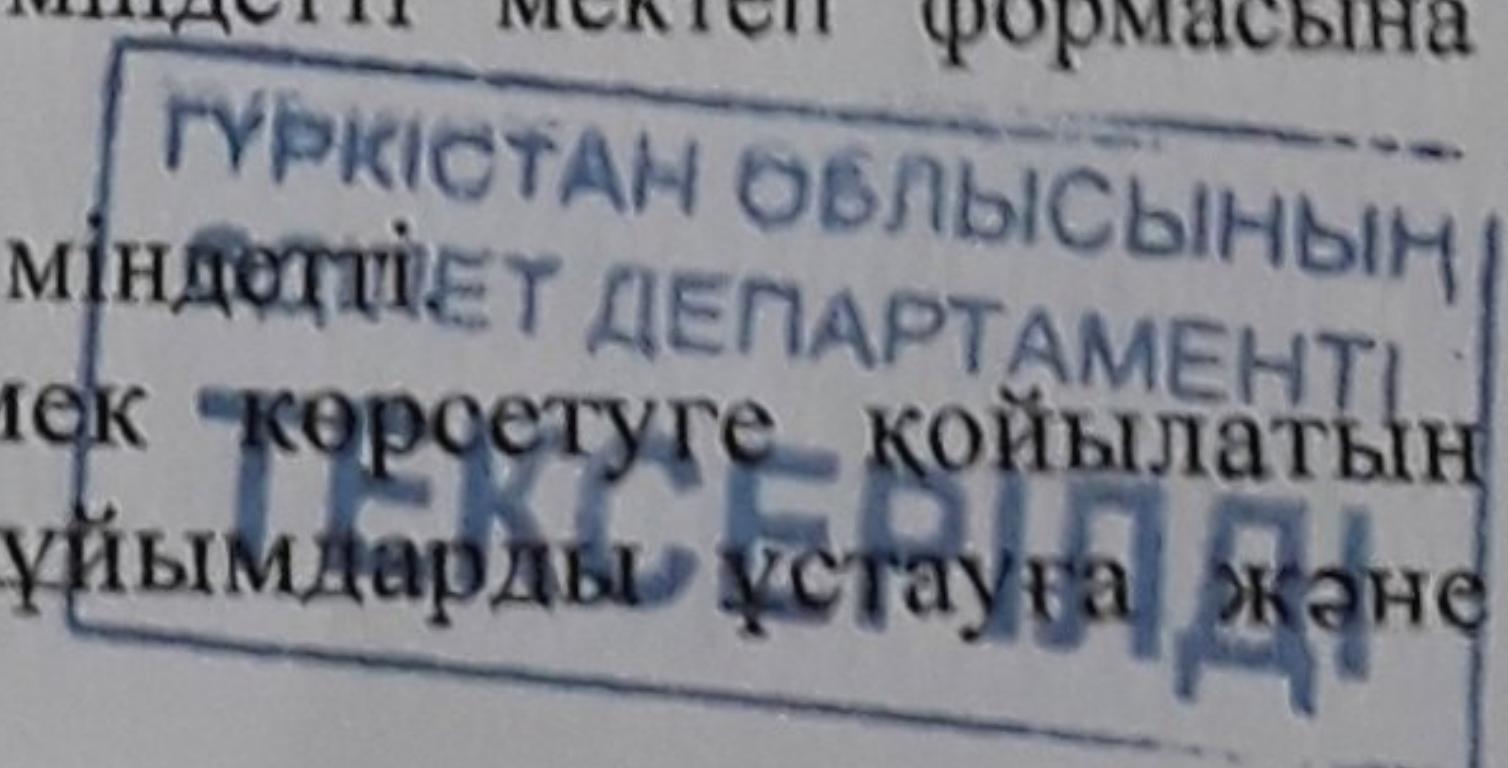
4) балалардың оқу орнындағы сабакқа баруын қамтамасыз етуге;

5) білім беру үйімдің жұмыскерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;

6) білім беру саласындағы уәкілетті орган белгілекен, міндетті мектеп формасына койылатын талаптарды орындауға;

7) білім беру үйімдің киім формасын сақтауға міндетті.

58. Балалар мен қызметкерлерге медициналық көмек көрсетуге койылатын санитарлық эпидемиологиялық талаптар мектепке дейінгі үйімдарды ұстауда және

құрылғысына қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптарын санитарлық ережелерімен нормаларына сондай-ақ жалпы орта білім беретін мектептерді және интернаттарды ұстауға және құрылғысына қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптардың санитарлық ережелермен нормаларына сәйкес белгіленеді.

9. Уәкілетті органның құзыреті

59. Уәкілетті орган:

мекемені ұстауға арналған шығындар сметасын, жоспарын бекітеді;

мекемеге берілген мүліктің тиімді пайдаланылуы мен сақталуына бақылау жасауды жүзеге асырады;

мекеме басшысын қызметке тағайындауды және қызметінен босатады;

мекеме директорының орынбасарларын қызметке тағайындауға және босатуға келісім береді;

жылдық қаржылық есептілікті бекітеді;

ата-анасының қамқорлығының қалған кәмелетке толмағандарға қамқоршылық және корғаншылық жасауды ұйымдастырады, оларды балалар үйлеріне немесе интернаттық үйімдарға орналастырады;

жергілікті бағыныстағы білім-беру ұйымдарында оқу-тәрбие процесі мазмұнының мемлекеттік жалпы міндепті білім беру сатандарттарының талаптарына сәйкес келуіне мезгіл-мезгіл бақылау жасауды ұйымдастырады және оны өз құзыреті шегінде жүргізіп отырады;

педагог қызметкерлерді аттестаттауды өткізеді және оларға біліктілік санаттарын береді;

жалпы орта білім беру мәселелері бойынша жоғары тұрған органдарға статистикалық есеп беріп отырады;

аймактық деңгейде педагог кадрларды қайта даярлауды, олардың біліктілігін ірттіруды әдістемелік кабинеттер желісі арқылы әдістемелік қамтамасыз етуді көспарлайды және ұйымдастырады;

заннамамен белгіленген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

10. Еңбек ұжымымен өзара қатынас

60. Мекеме әкімшілігі мен еңбек ұжымы арасындағы өзара қатынас Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне және ұжымдық шартқа сәйкес айқындалады.

61. Мекеменің жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібі қағидасына сәйкес белгіленеді және Қазақстан Республикасы еңбек заннамасының нормаларына қайшы келмеуі тиіс.

11. Мекеменің мүлкінің құрылу тәртібі

62. Мекеме мүлкін бағасы оның тенгерімінде айқындалатын занды тұлғаның активтері үрайды.

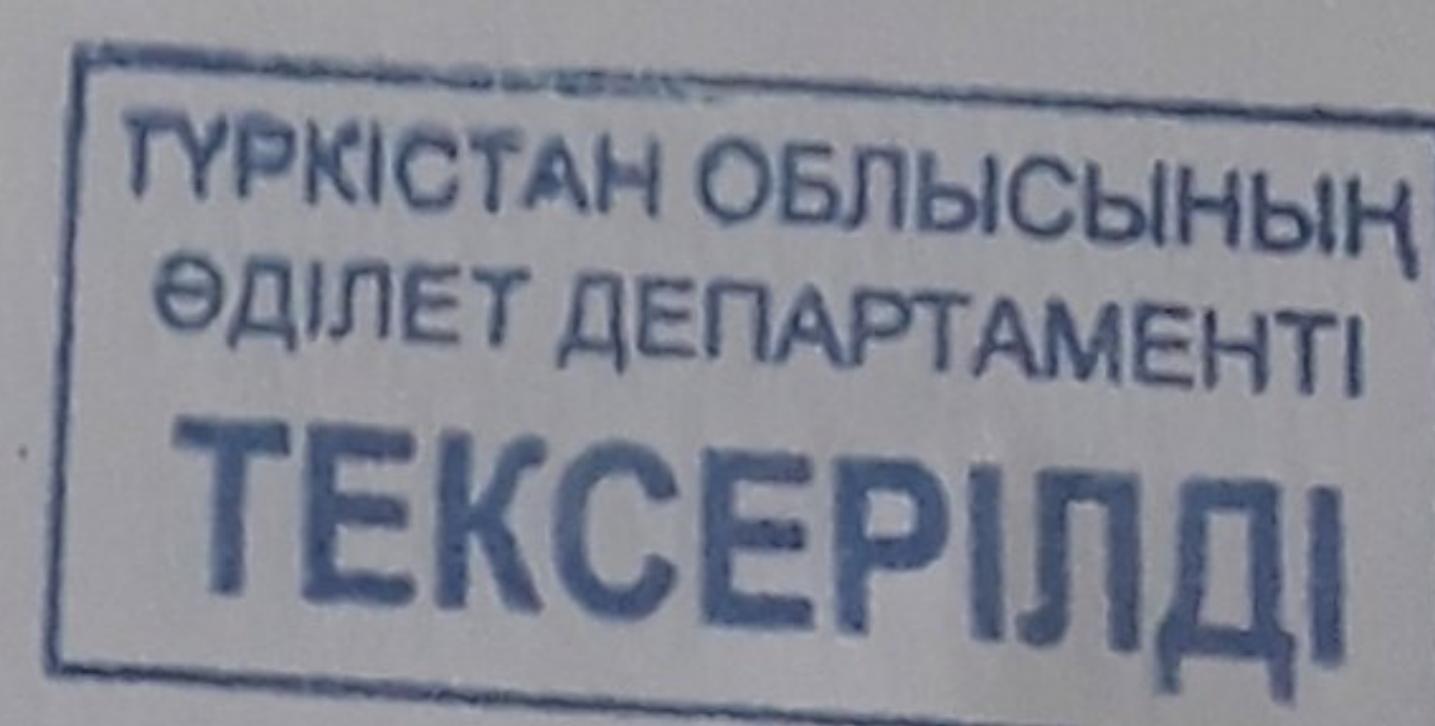
Мекеменің мүлкі мыналардың:

1) оған құрылтайшы берген мүлік;

2) өз қызметі барысында сатып алған мүлік (ақшалай кірістерді қоса алғанда);

3) Қазақстан Республикасының заннамасымен тыйым салынбаған өзге де қаржы көздері себінен құрылады.

63. Мекеме дербес иеліктен шығаруға немесе оған бекітілген мүлік пен оған смета дралдары бойынша бөлінген мүлікке өзгеше тәсілмен иелік етуге құқығы жоқ.

12. Мекеменің қайта үйімдастырылу және таратылу тәртібі

64. Мекемені құру, қайта үйімдастыру және тарату (косу, бөлу, бөліп шыгару, қайта құру) құрылтайшының шешімімен, сот шешімімен және Қазақстан Республикасының қолданыстағы зандарына сәйкес жүзеге асырылады.

Білім беру үйімі лицензиясынан айырылған немесе таратылған жағдайда оның құрылтайшысы білім алушыларды оқуын жалғастыру үшін басқа білім беру үйімдарына аудиностыруға шаралар қолданады.

65. Мекеме таратылған кезде кредит берушілердің талаптары қанағаттандырыланан кейін қалған мүлкі, заң актілерінде өзгеше тәртібі көзделмесе, құрылтай құжаттарында көзделген максаттарға жұмсалады.

13. Мекеменің жарғысын өзгерту тәртібі

66. Мекеменің жарғысына енгізілетін өзгерістер мен толықтырулар жазбаша түрде жасалады және құрылтайшымен бекітіледі.

67. Мемлекеттік тіркеу кезінде мекеменің филиалдары мен өкілдіктері жоқ.

